

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Václav Müller

Činnost komise pro letní doškolovací kursy

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 7 (1962), No. 2, 120--121

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/139729>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1962

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

V září 1962 uspořádá ministerstvo školství a kultury *seminář o uplatnění matematiků a fyziků v průmyslových závodech* a v listopadu 1962 *konferenci o úloze matematiků a fyziků v průmyslu* v souvislosti s rozvojem techniky a zvýšení kvality výrobků.

Od 7. do 16. července 1962 se bude v zámku Hluboká u Českých Budějovic konat *mezinárodní matematická olympiáda*, kterou organizuje výbor mezinárodní olympiády při JČMF. Zúčastní se jí po osmi vítězích národních olympiád z Bulharska, ČSSR, Maďarska, NDR, Polska a Rumunska. Pravděpodobná je též účast delegátů z SSSR.

Od 6. června do 26. srpna 1962 bude v Národním technickém muzeu v Praze instalována *výstava fyzikálních a matematických učebních pomůcek*, jejímž cílem bude přispět k rozvoji názorného vyučování a ukázat význam matematických a fyzikálních znalostí pro technický rozvoj. V rámci této výstavy bude uspořádána malá *výstava z dějin JČMF*. Během roku 1962 bude také uspořádána *výstava starých matematických, fyzikálních a astronomických rukopisů a tisků*, a to pravděpodobně ve Strahovských výstavních sádkách.

Výstavu nové matematické a fyzikální literatury připraví Knihovna vysokých škol technických a umístí ji od 22. června do 7. července 1962 ve výstavních sádkách Státního nakladatelství technické literatury v Praze. Knihovna vysokých škol technických připraví při této příležitosti také *katalog* knih z nejdůležitějších oborů matematiky a fyziky, který dostanou zdarma účastníci jubilejních oslav.

Kromě uvedených akcí budou se od března do května 1962 v sídlech jednotlivých poboček JČMF konat *jubilejní schůze* za účasti veřejných složek a pracujících ze závodů. Dále uspořádá JČMF od března do listopadu 1962 na školách i v závodech *přednášky a besedy* o významu matematiky a fyziky pro rozvoj techniky. Také Československá společnost pro šíření politických a vědeckých znalostí připraví v jubilejním roce *dva cykly přednášek* (březen – duben, říjen – prosinec) zaměřených na propagaci matematiky a fyziky. Připravují se ještě přednášky, pořady i kurzy matematiky v rozhlasu a televizi.

K jubileu JČMF vytvořil akademický sochař JAN NUŠL *pamětní medaili* na námět „Matematika a fyzika základem rozvoje techniky“. Nedávno zesnulý prof. MAX ŠVABINSKÝ navrhl v rámci série sedmi známek ke kulturním událostem roku 1962 dvě *poštovní známky* s nápisem „Sté výročí založení Jednoty československých matematiků a fyziků“ a s portréty J. HRONCE, K. PETRA, M. VALOUCHA a F. ZÁVIŠKY.

Zdeněk Tichý

Činnost komise pro letní doškolovací kurzy

Rezoluce I. sjezdu JČMF ze dne 2. 4. 1959 ukládá ÚV JČMF a všem pobočkám JČMF mimo jiné:

1. „Dobudovat komisi pedagogickou pro matematiku a fyziku a zajistit jejich úspěšnou činnost“;
2. „plně rozvinout všechny formy propagace matematiky a fyziky, jak byly komisím stanoveny jejich pracovními plány – zejména péče o časopis „Rozhledy“, péče o matematické a fyzikální olympiády, o výstavy přístrojů, o pořádání pracovních konferencí, popř. doškolovacích kursů, atd.;*“.

Z podnětu pedagogické komise při ÚV JČMF pro fyziku byl tedy utvořen přípravný výbor subkomise pro řízení a koordinaci letních doškolovacích kursů pro učitele I. a II. cyklu. Přípravný výbor zahájil činnost dne 22. 10. 1960 první schůzí v Brně. Byly na ní projednány závažné otázky týkající se další činnosti subkomise pro letní doškolovací kurzy učitelů, a to převážně otázky organizační.

*) Úplné znění rezoluce I. sjezdu JČMF je otištěno v tomto časopise roč. IV (1959), str. 515.

Vzhledem k obsáhlé činnosti této subkomise rozhodl ÚV JČMF dne 26. 10. 1960, aby tato subkomise byla osamostatněna a ustavena jako komise pro letní doškolovací kurzy učitelů matematiky (deskriptivní geometrie) a fyziky škol I. a II. cyklu při ÚV JČMF. Činnost komise byla zahájena ustavující schůzí 26. 1. 1961. ÚV JČMF dospěl k rozhodnutí o zřízení této komise a tím i o trvalém pořádání doškolovacích kursů na základě kladných zkušeností a značného zájmu učitelů z prvního týdenního doškolovacího kursu, který se konal ve dnech 11. – 16. 7. 1960 v budově Fyzikálního ústavu Karlovy university v Praze 2., Ke Karlovu 5. Kursu se tehdy zúčastnilo na 70 učitelů středních škol. Podle posudku účastníků byl kurs tematicky i organizačně hodnotný a poskytl účastníkům přehled jak o fyzikálních oborech, v nichž se v současné době hlavně pracuje (odborná část kursu), tak o metodách i některých zařízeních užitečných pro moderní výuku fyziky (metodická část kursu).

Kurs poskytl účastníkům nový pohled na metody současné výuky fyziky na vysokých školách a ukázal nutnost modernizace výuky fyziky na všech typech středních škol. Jeho přínosem bylo pracovní soustředění zájemců z řad učitelstva z různých krajů republiky; došlo tu k výměně zkušeností a k navázání spolupráce mezi učiteli. Uspořádání kursu též bezesporně oživilo zájem učitelů matematiky (deskriptivní geometrie) a fyziky o JČMF a o její činnost. Kladně byla tehdy hodnocena účastníky kursu iniciativa ÚV JČMF a bylo žádáno, aby se v organizaci a pořádání podobných kursů pokračovalo i v budoucnu. Při hodnocení tohoto kursu v nově se utvořivší komisi pro letní doškolovací kurzy učitelů při ÚV JČMF byla doporučena zásada, aby do příštích kursů byla zařazována převážně taková odborná témata, která jsou ve vztahu k látce probírané na středních školách, aby kurzy tak přinášely maximální užitek učitelům středních škol všech typů.

V létě r. 1961 bylo uspořádáno v pobočkách celkem 18 kursů z matematiky (deskriptivní geometrie) a fyziky, a to jak pro učitele prvního, tak i druhého cyklu. Při hodnocení těchto kursů byla oceněna m. j. i plodná spolupráce poboček s ÚDVU, zvláště pak na Slovensku. Z úhrnného hodnocení tohoto prvního cyklu letních doškolovacích kursů vplynuly tyto závěry pro další činnost poboček i komise pro pořádání letních doškolovacích kursů učitelů:

- a) Kurzy vyhověly svou tematickou náplní jak po stránce ideologicko-výchovné, tak i metodicko-odborné.
- b) Bylo doporučeno pořádat převážně monotematické kurzy s prohloubenou tematikou.
- c) Nedoporučilo se pořádat pro stejný kolektiv zájemců dva nebo i více kursů v témže místě a v téže době vzhledem k tříštění zájmu účastníků kursů.
- d) Doporučilo se vymezit přiměřený čas náročnějším referátům i příslušným konzultacím.
- e) Doporučilo se spojovat probíranou látku s metodickými připomínkami a podněty užitečnými pro práci učitele ve škole, tj. zařazovat do kursů převážně odborně metodické referáty.
- f) Doporučilo se pořádat kurzy hlavně v letním období roku vzhledem k náročné práci učitelů ve škole a jejich nutné krátkodobé rekreaci během školního roku.
- g) Vzhledem k zvýšenému zájmu učitelstva o kurzy bylo doporučeno uveřejňovat některé referáty z kursů v příslušných časopisech (Pokroky, Rozhledy, Přírodní vědy ve škole).

O vzrůstající aktivitě poboček JČMF při pořádání kursů svědčí, že již k dnešnímu dni – 10. 1. 1962 – byly komisi předběžně ohlášeny na letošní rok

- a) 4 doškolovací kurzy z matematiky,
- b) 4 doškolovací kurzy z fyziky.

Úplný přehled doškolovacích kursů pořádaných pobočkami v r. 1962 bude po schválení ÚV JČMF závčas zaslán všem pobočkám i ÚDVU na vědomí. Doporučujeme proto zájemcům z řad učitelstva, aby se závčas informovali o datu i náplni chystaných kursů u příslušných poboček JČMF.

Václav Müller